

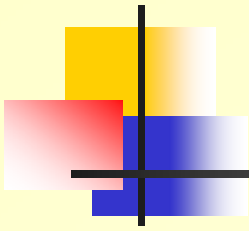

PROBLEME DAYALI ÖĞRENİM MODELİNİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİN SAĞLIĞI GELİŞTİRME DAVRANIŞLARINA ETKİSİ

Prof.Dr.Zuhal BAHAR
Öğr.Gör.Dr.Ayşe BEŞER
Arş.Gör.Meryem ÖZTÜRK
Öğr.Gör.Şeyda ÖZBIÇAKÇI

SAĞLIĞI GELİŞTİRİCİ YAŞAM BİÇİMİ

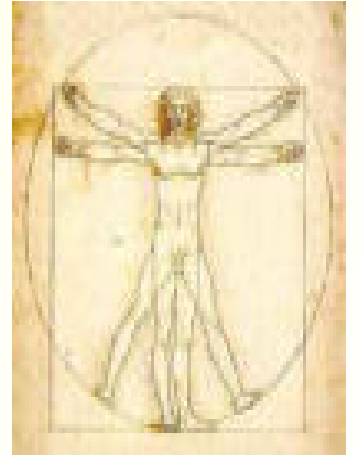

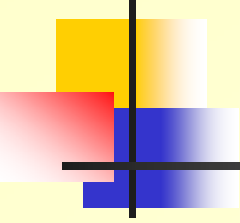
DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ ve

“HERKESE SAĞLIK”

Sağlık profesyonelleri ve kişisel sağlık uygulamaları

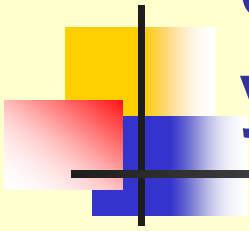

HEMŞİRE

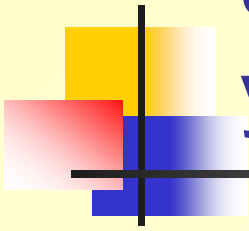
Rol Modeli

**Bireyde Sağlıklı
yaşam biçimini
Geliştirme**

Sağlığı geliştirme davranışları ile ilgili yapılan çalışmalar

- Duffy M ve ark (1996)
- Al-Ma'aitah ve ark(1999)
- Tokgöz E (2002)

Sağlığı geliştirme davranışları ile ilgili yapılan çalışmalar-devam

- ❑ Soeken K.L ve ark (1989)
- ❑ Schank MJ ve ark (1993)
- ❑ Pratt ve ark (1994)
- ❑ Chen MY ve ark(2001)
- ❑ Haddad ve ark (2004)

**Hemşirelik Öğrencilerine
Sağlığı Geliştirici
Davranışlar Kazandırabilme**

Müfredat Programı

Eğitim Türü

Probleme Dayalı Öğrenim

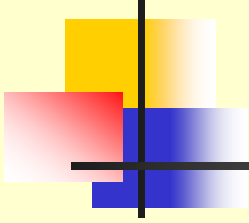
DEÜ Hemşirelik Yüksek Okulu PDÖ Müfredatı

Sağlık

Tutum Bilgi Kültür

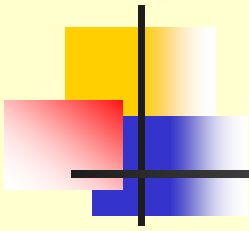
Sağlık Davranışları
Sağlığı Geliştirme

Hastalık

Çalışmanın Amacı

Probleme Dayalı Öğrenim yöntemi ile hemşirelik eğitimini gerçekleştiren DEÜ HYO'da birinci sınıf hemşirelik eğitiminin öğrencilerin sağlık davranışları üzerindeki etkisini incelemektir.

YÖNTEM

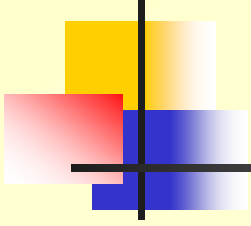
Araştırmanın tipi

Tanımlayıcı bir çalışmadır

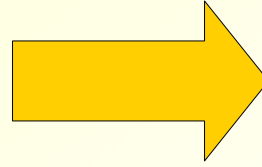
Araştırmanın örneklemi

DEÜ HYO 2002-2003 öğrenim dönemi 1.sınıf öğrencileri (68)

Çalışmaya katılan 58 öğrenci

**2002-2003
Öğretim Döneminde
Uygulanan
PDÖ Yöntemi**

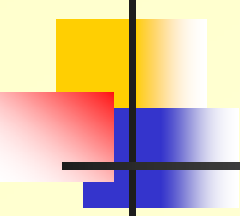

**Öğrencilerin Sağlıklı
Yaşam Biçimi
Davranışları**

Bağımsız Değişken

Bağımlı Değişken

Veri toplama aracı

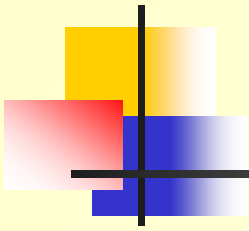

Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği

(Walker SN.,Sechrist KR.,Pender NJ,1987)

Tanımı

Bireyin sağlıklı yaşam biçimi ile ilişkili olarak sağlığı geliştiren davranışlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir.

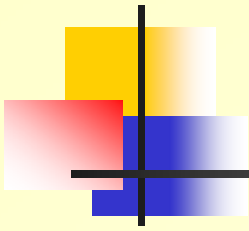
Madde sayısı 52

Alt faktörleri

Kişilerarası destek, beslenme, sağlık sorumluluğu, egzersiz, stresle başetme, kendini gerçekleştirme

Cronbach Alpha Katsayısı

0,92

Ölçeğin değerlendirilmesi

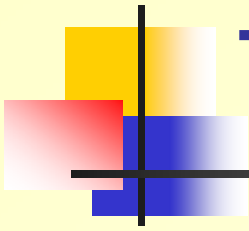
hiçbir zaman (1)

bazen (2)

sık sık (3)

düzenli olarak (4)

En düşük puan 52, en yüksek puan 208

Türkiye'ye uyarlama

Cronbach Alpha Katsayısı

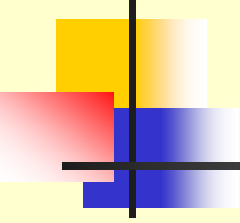
0,91 (Esin N, 1997)

0,90 (Akça Ş, 1998)

Bu çalışmada 0,87

Alt faktörleri

Kişilerarası destek, beslenme, sağlık sorumluluğu, egzersiz, stresle başetme, kendini gerçekleştirme

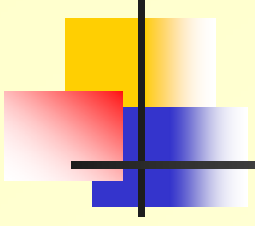
Verilerin toplanması

Eylül, 2002

Eylül, 2003

Verilerin
değerlendirilmesi

İki eş arasındaki farkın
önemlilik testi

BULGULAR VE TARTIŞMA

Tablo 1:Öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği ve Alt Grup Ölçeklerine Göre Puan Ortalamaları

Ölçek ve alt ölçekler	2002-2003 Öğretim Dönemi (n=58)		2003-2004 Öğretim Dönemi (n=58)		t p	
	<u>X</u>	SS	<u>X</u>	SS		
Kişilerarası destek	2,8	0,44	3,2	0,35	-5,24	0,00
Beslenme	2,2	0,44	2,5	0,56	-2,98	0,00
Sağlık sorumluluğu	2,3	0,47	2,7	0,39	-5,59	0,00
Egzersiz	2,0	0,47	2,4	0,37	-5,88	0,00
Stresle başetme	2,5	0,37	2,8	0,41	-3,87	0,00
Kendini gerçekleştirme	2,8	0,38	3,1	0,30	-5,07	0,00
Toplam sağlıklı yaşam biçimi davranışı	2,4	0,32	2,8	0,25	-7,08	0,00

Tablo 2:Öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği Kişilerarası Destek Alt Grup Ölçeğine Göre Puan Ortalamaları

	Kanada'lı Hemşirelik Öğrencileri	Ürdün'lü Hemşirelik Öğrencileri	Tayvan'lı Hemşirelik Öğrencileri		Türk Hemşirelik Öğrencileri	
	$\bar{X}$ SS	$\bar{X}$ SS	Öntest $\bar{X}$ SS	Sontest $\bar{X}$ SS	Öntest $\bar{X}$ SS	Sontest $\bar{X}$ SS
Kişilerarası Destek	3.12 (0.52)	2.78 (0.47)	12.89 (3.37)	12.61 (2.92)	2.8 (0.44)	3.2 (0.35)

*Walker ve Pender'in sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği kullanılmıştır

** Pender'in sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği kullanılmıştır

**Tablo 3:Öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları
Ölçeği Beslenme Alt Grup Ölçeğine Göre Puan
Ortalamaları**

	Kanada'lı Hemşirelik Öğrencileri	Ürdün'lü Hemşirelik Öğrencileri	Tayvan'lı Hemşirelik Öğrencileri		Türk Hemşirelik Öğrencileri	
	$\bar{X}$ SS	$\bar{X}$ SS	Öntest $\bar{X}$ SS	Sontest $\bar{X}$ SS	Öntest $\bar{X}$ SS	Sontest $\bar{X}$ SS
Beslenme	2.58 (0.63)	2.40 (0.45)	8.32 (2.20)	9.39 (2.41)	2.2 (0.44)	2.5 (0.56)

**Tablo 4:Öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları
Ölçeği Egzersiz Alt Grup Ölçeğine Göre Puan
Ortalamaları**

	Kanada'lı Hemşirelik Öğrencileri	Ürdün'lü Hemşirelik Öğrencileri	Tayvan'lı Hemşirelik Öğrencileri		Türk Hemşirelik Öğrencileri	
	$\bar{X}$ SS	$\bar{X}$ SS	Öntest $\bar{X}$ SS	Sontest $\bar{X}$ SS	Öntest $\bar{X}$ SS	Sontest $\bar{X}$ SS
Egzersiz	2.42 (0.73)	2.12 (0.46)	6.19) (3.05)	8.04 (1.82)	2.0 (0.47)	2.4 (0.37)

**Tablo 5:Öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları
Ölçeği Sağlık Sorumluluğu Alt Grup Ölçeğine Göre
Puan Ortalamaları**

	Kanada'lı Hemşirelik Öğrencileri	Ürdün'lü Hemşirelik Öğrencileri	Tayvan'lı Hemşirelik Öğrencileri		Türk Hemşirelik Öğrencileri	
	$\bar{X}$ SS	$\bar{X}$ SS	Öntest $\bar{X}$ SS	Sontest $\bar{X}$ SS	Öntest $\bar{X}$ SS	Sontest $\bar{X}$ SS
Sağlık Sorumluluğu	2.37 (0.51)	2.07 (0.54)	4.09 (2.50)	10.22 (2.34)	2.3 (0.47)	2.7 (0.39)

SIGARASIZ YASAM SAĞLIKTIR

Sigara İçilmesi İçin Gerekli Olanlar

Yakıt *Motor*

AKT (Akut Koroner Hastalık) *İkinci (Yapay)*

Yakıt *Motor*

Yakıt *Motor*

Yakıt *Motor*

Yakıt *Motor*

Yakıt *Motor*

Yakıt *Motor*

Sigara İçenlere İçecekleri Tazeleri
Önce Bu Şeyde
MİSALİ

KİSEN HER SİGARA
BİR TARTI ÇIKIYOR!

Siz OLUYORSA, HANGİSİNİ
TEKİR KİMLİK?

- 1) Kanser, akciğer gibi bir hastalık*
- 2) Kanser, akciğer gibi bir hastalık*

İNİ GÖR

SIGARA

Tablo 6:Öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği Stresle Başetme Alt Grup Ölçeğine Göre Puan Ortalamaları

	Kanada'lı Hemşirelik Öğrencileri	Ürdün'lü Hemşirelik Öğrencileri	Tayvan'lı Hemşirelik Öğrencileri		Türk Hemşirelik Öğrencileri	
	<u>X</u> SS	<u>X</u> SS	Öntest <u>X</u> SS	Sontest <u>X</u> SS	Öntest <u>X</u> SS	Sontest <u>X</u> SS
Stresle Başetme	2.46 (0.47)	2.58 (0.56)	10.30 (3.38)	11.32 (2.99)	2.5 (0.37)	2.8 (0.41)

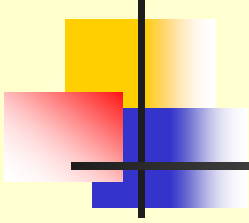

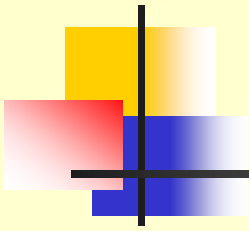
Tablo 7:Öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği Kendini Gerçekleştirme Alt Grup Ölçeğine Göre Puan Ortalamaları

	Kanada'lı Hemşirelik Öğrencileri	Ürdün'lü Hemşirelik Öğrencileri	Tayvan'lı Hemşirelik Öğrencileri		Türk Hemşirelik Öğrencileri	
	$\bar{X}$ SS	$\bar{X}$ SS	Öntest $\bar{X}$ SS	Sontest $\bar{X}$ SS	Öntest $\bar{X}$ SS	Sontest $\bar{X}$ SS
Kendini Gerçekleştirme	2.97 (0.52)	2.98 (0.53)	15.10 (4.46)	15.54 (4.20)	2.8 (0.38)	3.1 (0.30)

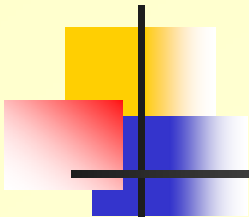
SONUÇLAR

PDÖ'e dayalı olarak yürütülen hemşirelik müfredat programı birinci sınıf öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının geliştirilmesinde etkili olmuştur.

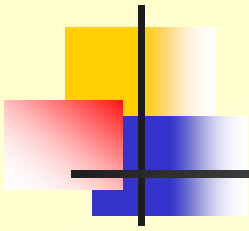
SONUÇLAR-devam

Bir yıllık sağlık ve sağlığı geliştirmeye odaklı müfredat programının uygulanmasından sonra, sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeğinin toplam puan ve alt ölçek puanları arasında anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p<0,05$).

ÖNERİLER

- Bu çalışmada öğrencilerin beslenme ve egzersiz sağlık davranışları yetersiz bulunmuştur. Bu nedenle uygulanan müfredat programının yeniden gözden geçirilmesi
- Hemşire öğrencilerin sağlık davranışlarının uzamsal çalışmalarla incelenmesi
- PDÖ ile geleneksel eğitim modelinde okuyan hemşire öğrencilerin sağlık davranışlarının karşılaştırılması

-
-
- Hemşirelik eğitimcilerine, öğrencilere sağlık davranışlarındaki yetersizlikleri farkettilere ve değiştirecek şekilde müfredat programlarını geliştirmeleri
 - Hazırlanan eğitim müfredatlarının öğrencilerin aktif katılımlarını sağlayacak şekilde yapılandırılması önerilmektedir.

P
D
Ö

TEŞEKKÜRLER